

РОЛЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ЗБИРАННІ ДОКАЗІВ У СПРАВАХ ЩОДО КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Володимир Анатолійович ЛИСЕНКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Сьогодні характеризується посиленням уваги до боротьби з корупцією як на національному, так і міжнародному рівнях. В умовах сучасних викликів перед правоохоронними органами, зокрема Національною поліцією України, постає питання удосконалення механізмів оперативно-розшукової діяльності для забезпечення належного збору доказів у справах щодо корупційних правопорушень. Оперативно-розшукові заходи відіграють важливу роль у забезпеченні правопорядку та реалізації принципів законності під час досудового розслідування.

Розслідування корупційних злочинів вимагає комплексного підходу, оскільки ці злочини мають специфічний характер: вони часто супроводжуються прихованими діями та складними схемами, які включають корумпованих осіб на різних рівнях державної влади. У цьому контексті оперативно-розшукові заходи виступають ключовим інструментом у виявленні, фіксації та документуванні незаконних дій. Національна поліція України в межах своїх повноважень здійснює широкий спектр таких заходів, що дозволяють ефективно реагувати на корупційні загрози. Особливе значення мають заходи негласного характеру, такі як прослуховування телефонних розмов, контроль за місцем перебування підозрюваних, моніторинг фінансових операцій та інші технічні методи збору інформації. Ці заходи дозволяють вчасно отримувати необхідні докази та запобігати можливим спробам приховати сліди злочинної діяльності. У зв'язку з цим, ефективне використання таких засобів вимагає відповідної підготовки та кваліфікації працівників Національної поліції.

Значну увагу варто приділити також питанням взаємодії Національної поліції з іншими правоохоронними органами, зокрема з прокуратурою та Службою безпеки України. Така взаємодія дозволяє забезпечити всебічне вивчення обставин справи, оскільки корупційні правопорушення часто мають міжгалузевий характер і вимагають скоординованих зусиль різних органів влади. Спільне проведення оперативних заходів, а також обмін інформацією щодо підозрюваних та можливих співучасників злочину дозволяє значно підвищити ефективність розслідування.

Особливо важливою є роль оперативно-розшукових заходів на стадії виявлення та фіксації корупційних правопорушень. У межах такої діяльності здійснюється збір інформації щодо фактів отримання неправомірної вигоди, зловживання владою або службовим становищем. Оперативні підрозділи Національної поліції використовують різні методи документування цих фактів, включаючи аудіо- та відеозаписи, зняття інформації з каналів зв'язку, використання агентурної розвідки тощо. Ці заходи забезпечують належну доказову базу для подальшого кримінального переслідування підозрюваних осіб. Під час реалізації оперативно-розшукових заходів велике значення має дотримання прав і свобод осіб, щодо яких проводяться такі заходи. Законодавство

України чітко регламентує процедури, пов'язані з негласними діями, зокрема необхідність отримання санкції суду для їх проведення. Це є важливим елементом захисту конституційних прав громадян, адже порушення встановлених процедур може призвести до визнання зібраних доказів недопустимими в суді. Водночас, відповідне законодавство забезпечує можливість використання оперативно-розшукових заходів для досягнення цілей кримінального переслідування корупційних злочинців.

Зважаючи на складність та багатовимірність корупційних схем, оперативно-розшукові заходи є незамінним елементом у виявленні нових форм злочинної діяльності. Постійне вдосконалення технічного забезпечення оперативних підрозділів, зокрема засобів електронного спостереження та кібербезпеки, дозволяє йти в ногу з розвитком сучасних технологій і реагувати на новітні загрози у сфері корупції. Наприклад, використання цифрових технологій дозволяє виявляти злочинні схеми, що використовують криптовалюти або інші форми електронних активів для приховування доходів. Не менш важливою є роль аналітичної роботи, що проводиться в рамках оперативно-розшукової діяльності. Вивчення отриманих під час розслідування даних дозволяє виявляти зв'язки між учасниками злочинної діяльності, визначати структуру організованих груп та їхні методи роботи. Це забезпечує можливість не лише виявити окремі епізоди злочинної діяльності, але й ліквідувати всю злочинну організацію, що діє в сфері корупції.

Отже, роль оперативно-розшукових заходів у діяльності Національної поліції України щодо розслідування корупційних правопорушень є надзвичайно важливою і багатогранною. Вона включає в себе як безпосереднє виявлення та документування злочинних дій, так і аналітичну роботу, спрямовану на ліквідацію корупційних схем. Успішність цієї роботи залежить від ряду факторів, включаючи технічне забезпечення, рівень підготовки оперативних працівників, а також ефективну взаємодію з іншими правоохоронними органами.